

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

філологічний факультет

Кафедра зарубіжної літератури, теорії літератури та слов'янської філології

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
Історія зарубіжної літератури

обов'язкова

Освітньо-професійна програма Англійська мова і література та друга іноземна мова

Спеціальність 014.021 Середня освіта (Англійська мова та література)

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

факультет іноземних мов

Мова навчання українська

Розробники: кандидат філологічних наук, асистент, асистент кафедри зарубіжної літератури, теорії літератури та слов'янської філології **Оксана Михайлівна Матійчук**
кандидат філологічних наук, в.о. доцента кафедри зарубіжної літератури, теорії літератури та слов'янської філології **Роман Анатолійович Дзик**

Профайл викладача (-ів) http://philology.chnu.edu.ua/?page_id=286

Контактний тел. 0978352465; 0978425557

E-mail: o.matiychuk@chnu.edu.ua; r.dzyk@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=1885>

Консультації Очні консультації: щотижня у четвер з 15 до 16 год. або за попередньою домовленістю телефоном чи e-mail

Онлайн-консультації: Щодня, за винятком вихідних днів, через e-mail чи Facebook

Онлайн-консультації: п'ятниця з 11:30 до 12:50

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Історія зарубіжної літератури є однією з найважливіших дисциплін у фаховій підготовці фахівців гуманітарної сфери. Вона знаходиться у тісному зв'язку з лінгвістикою, суспільними та соціальними дисциплінами. Відтак її вивчення сприяє становленню особистості, яка здатна усвідомити фундаментальні засади гуманізму й взаємозумовленість суспільно-історичних процесів.

2. Мета навчальної дисципліни:

Мета – ознайомити їх з найкращими творами зарубіжної літератури другої XIX – першої половини XX ст., особливостями творчої манери та стилю, естетичних та світоглядних позицій їх авторів, визначення значення цих творів для розвитку світового культурного процесу та місця, яке вони посідають у світовому культурному каноні. м XIX – XX ст., його взаємозв'язок з історичними та суспільно-політичними подіями цього періоду. Літературні твори незамінні задля формування навичок мовлення, риторики, широти мислення, емпатії, фантазії та уяви – незалежно від основної спеціальності, яку опановує студент(к)а. Важливість читання сучасний британський письменник Ніл Гейман (Neil Gaiman), приміром, визначає так: “Prose fiction is something you build up from 26 letters and a handful of punctuation marks, and you, and you alone, using your imagination, create a world and people it and look out through other eyes. You get to feel things, visit places and worlds you would never otherwise know. You learn that everyone else out there is a me, as well. You’re being someone else, and when you return to your own world, you’re going to be slightly changed”.

3. Завдання – сформувати у студентів уявлення про літературний процес у Західній Європі та США другої половини XIX – початку XX ст., його взаємозв'язок з історичними та суспільно-політичними подіями цього періоду.

4. Пререквізити. Теорія літератури, історія літератури, філософія, історія, культурологія, мистецтвознавство, іноземна мова.

5. Результати навчання

знати: вибраних (знакових) авторів західноєвропейської та американської літератури; зміст рекомендованих художніх текстів, основні факти з біографії їх авторів, місце та значення цих текстів в національній і світовій літературі;

розуміти: значення та інновативність їх творчості та художню цінність вибраних творів;

уміти: аналізувати основні образи, тематику, ідейне спрямування, художні засоби, мовні та стилістичні особливості текстів; критично осмислювати складні теми та питання, на які не може існувати однозначних відповідей; формулювати власні висновки та відкриті питання у формі щоденника, есе, блогу чи ін.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	2	3	90	30				60		екзамен

3.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі						
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Реалістична проза другої половини XIX ст. Натуралізм і початки модернізму											
Тема 1. Творчість Г. Флобера	7,5	2,5				5						
Тема 2. Натуралізм як метод та літературний напрямок	7,5	2,5				5						
Тема 3. Творчість Гі де Мопассана	7,5	2,5				5						
Тема 4. Німецька література	7,5	2,5				5						
Тема 5. Англійська література	7,5	2,5				5						
Тема 6. Американська література	7,5	2,5				5						
Разом за 3М1	45	15				30						
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Модернізм у літературі другої половини XIX ст. – поч. XX ст.											
Тема 1. Поезія французького символізму	9	3				6						
Тема 2. «Нова драма»	9	3				6						
Тема 3. Декадентська філософія та символістська поетика драматургії М. Метерлінка	9	3				6						
Тема 4. Август Стріндберг як основоположник нової шведської літератури	9	3				6						
Тема 5. Радикальне оновлення романних форм у творчості Кнута Гамсуна	9	3				6						
Разом за 3М 2	45	15				30						

Усього годин	90	30				60						
---------------------	----	----	--	--	--	----	--	--	--	--	--	--

3.2.2. Тематика індивідуальних завдань

№	Назва теми
1	Читацький щоденник-блог
2	Підготовка рефератів до теми.
3	Читацький щоденник-блог
4	Підготовка рефератів до теми.

3.2.3. Самостійна робота

№	Назва теми
1	Роман «Мадам Боварі»
2	Романи «Жерміні Ласерте» і «Череві Парижа»
3	Новели Мопассана, роман «Життя»
4	Драми Гауптмана, романи «Еффі Бріст» і «Будденброки»
5	Роман «Портрет Доріана Грея», новели Кіплінга, роман Веллса, «Тесс із роду д'Ербервіллів»
6	«Листя трави», «Пригоди Гекльберрі Фінна», «Жіночі портрети»
7	Поезія Бодлера, Верлена, Рембо, Малларме
8	«Ляльковий дім», «Пігмаліон»
9	«Сліпі», «Блакитний птах»
10	«Батько», «Фрйокен Жюлі»
11	«Голод», «Пан»

4. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, есе, реферат, творча робота) відповідь студента.

Формами підсумкового контролю є екзамен.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- стандартизовані тести;
- проекти (індивідуальні та командні, дослідницько-творчі проекти);
- реферати;
- есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання

	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом
--	----------	--

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)											Кількість балів (екзамен)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2					40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T1	T2	T3	T4	T5		
5	5	5	5	5	5	6	6	6	6	6		

T1, T2 ... T 6 – теми змістових модулів.

5. Рекомендована література

5.1. Базова (основна)

1. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. За ред. М. Зубрицької. – Львів: Літопис, 1996.
2. Адмони В.Г. Генрик Ибсен: Очерк творчества. – Л., 1989.
3. Андреев Л.Г. Сто лет бельгийской литературы. – М., 1967.
4. Апт С. Над страницами Томаса Манна. – М., 1980.
5. Белый А. Символизм как миропонимание. – М., 1994.
6. Вайлд Оскар. Портрет Доріана Грея. – Харків, Фоліо, 2006.
7. Вейнингер О. О Генрике Ибсене и его произведениях «Пер Гюнт»// Вейнингер О. Последние слова. – К., 1995.
8. Великовский С.И. Верлен. «Проклятые поэты». Рембо. Малларме и символизм// История всемирной литературы. – Т. 7. – М., 1991.
9. Волощук Є. Чарівна флейта Модерну. Духовно-естетичні тенденції німецькомовної модерністської літератури ХХ ст. у ліриці Р.-М. Рільке, прозі Т.Манна, драматургії М.Фріша. – К.: «Видавничий дім Дмитра Бураго», 2008.
10. Гамсун К. Містерії. – Харків, Фоліо, 2007.
11. Гамсун К. Бездуховная Америка// Слово. – 1993. - № 5-6.
12. Данилин Ю.И. Жизнь и творчество Мопассана. – М., 1968.
13. Денисова Т. Історія американської літератури ХХ століття. – К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2012.
14. Джеймс Г. Искусство прозы// Писатели США о литературе. – М., 1974.
15. Дорофеев О. Созвездие в зеркальной перспективе// Верлен П., Рембо А., Малларме С. Стихотворения, проза. – М., 1998.
16. Доценко Р. Оскар Вайлд в тіні та світлі парадоксів // Вайлд Оскар. Портрет Доріана Грея. – Харків, Фоліо, 2006. – с. 3-20.
17. Єйтс Вільям Батлер. Вибрані твори. Поезії, поеми та драми. – К.: Юніверс, 2004.
18. Зингерман Б.И. Очерки истории драмы 20 века. – М., 1979.
19. Задонський В. Томан Манн як представник епохи // Шлях через ХХ ст. – К., 1978. – с.63-79.
20. Ковалів Ю.І, (укладач): Літературознавча енциклопедія. У двох томах / Автор-укладач Ю. І. Ковалів. – К.: ВЦ «Академія», 2007. – Т. 1. – 608 с.; Т. 2. – 624 с.
21. Какабадзе Н.М. Поэтика романа Томаса Манна. – Тбилиси, 1983.
22. Кочур Г. Поезія Поля Верлена// Верлен П. Лірика. – К., 1968.
23. Кузьменко В., Гарачковська О. та ін. Історія зарубіжної літератури ХХ ст. – К.: Видавничий дім «Академія», 2010.
24. Куприн А.И. О Кнута Гамсуне// Куприн А.И. Собр. соч. – Т. 6. – М., 1958.
25. Кучборская Е.П. Реализм Эмиля Золя. «Ругон-Маккары» и проблемы реалистического искусства XIX в. Во Франции. – М., 1973.
26. Лихачев Б.П. Герхарт Гауптман. – М., 1956.
27. Любимова А.Ф. Жанровые особенности романов Г. Уэллса// Уч. записки Пермского ун-та. – 1967. - № 157.
28. Мандель Е.М. Гауптман. – Саратов, 1972.

29. Манн Т. Старик Фонтане// Манн Т. Собр. соч. в 10 тт. – Т. 9. – М., 1960.
30. Марк Твен и его роль в развитии американской реалистической литературы. – М., 1987.
31. Мартынова О.С. Картина «фаустовской души» в ICH-DRAMA А. Стриндберга и немецкого экспрессионизма// Филологич. науки. – 1996. - №1.
32. Мендельсон М. Марк Твен. – М., 1958.
33. Метерлінк М. П'єси. – К.: Університетське видавництво «Пульсари», 2007.
34. Миллер Г. Время убийц. Этюд о Рембо// Иностранная литература. – 1992. - №10.
35. Могильний А. Поетичне мистецтво Поля Верлена// Всесвіт. – 1995. - №2.
36. Мопассан Ги де. Гюстав Флобер// ПСС. – Т. 11. – М., 1959.
37. Мыслякова М.А. Несколько замечаний о жанровом своеобразии «маленьких драм» Мориса Метерлинка// Проблемы жанра. – Душанбе, 1984.
38. Наливайко Д. Французский символизм як зміна метамови європейської поезії// Слово і час. – 1998. - №7.
39. Наливайко Д. Ранній Гамсун: містерії життя і кохання // Кнут Гамсун Містерії. – Харків, Фоліо, 2007. – с. 3-18.
40. Обломиевский Д. Французский символизм. – М., 1973.
41. Ороховацкий Ю.И. О гармонической структуре стихов Верлена// Стилистические проблемы французской литературы. – Л., 1975.
42. Павличко С. Зарубіжна література. Дослідження та критичні статті. – К.: Основи, 2001.
43. Павличко С. Вільям Батлер Єйтс // Вільям Батлер Єйтс Вибрані твори. Поезії, поеми та драми. – К.: Юніверс, 2004. – с. 5-23.
44. Пащенко В.І. Гі де Мопассан. – К., 1986.
45. Поезія французького символізму. Ш.Бодлер, П.Верлен, А.Рембо, С.Малларме. – Харків, Фоліо, 2010.
46. Порфирьева Т.А. Проблема автора в романе О. Уайльда «Портрет Дориана Грея»// Известия АН СССР. – Серия лит. и яз. – Т. 37. - №1. – 1978.
47. Потапова З.М. Натурализм. Братья Гонкуры// История французской литературы. – Т. 3. – М., 1959.
48. Пузиков А.И. Портреты французских писателей. – М., 1976.
49. Реизов Б. Г. Творчество Флобера. – М., 1955.
50. Русакова А.В. Томас Манн. – Л., 1975.
51. Соколянский М.Г. Оскар Уайльд. – К. – Одесса, 1990.
52. Сучков Б.Л. Лики времени. - Т. 2. – М., 1976.
53. Урнов Д.М. «Точное слово» и «точка зрения» в англо-американской повествовательной прозе// Типология стилевого развития XIX века. – М., 1977.
54. Фадеева Н.И. Принципы античной драмы и их трансформация в раннем театре Метерлинка// Текст и контекст: жанрово-стилевые взаимодействия в зарубежной литературе XIX-XX веков. – Тверь, 1991.
55. Федоров А.А. Творчество Томаса Манна. – М., 1960.
56. Фиш Г. Норвегия рядом. Скандинавия в трех лицах. – Кн. 1. – М., 1978.
57. Флоровская О.В. Мопассан-новелист. – Кишинев, 1979.
58. Франко І. Гергарт Гауптман, його життя і твори// Франко І. Твори в 20 тт. – Т. 18. – К., 1955.
59. Хейберг Х. Генрик Ибсен. – М., 1975.
60. Чистяк Д. Блакитний птах світової літератури. Передмова // Метерлінк М. П'єси. – К.: Університетське видавництво «Пульсари», 2007. –с.5-14.
61. Шоу Б. П'єси. – К.: Дніпро, 1990.

5.2. Допоміжна

1. Адмони В.Г., Сильман Т.И. Томас Манн. – Л., 1960.
2. Антокольский П. Артюрь Рембо// Антокольский П. ПСС. – Т. 3. – М., 1972.

3. Владимірова М.М. К проблеме единства «Ругон-Маккаров» Эмиля Золя// Уч. записки Горьк. Ун-та. – 1971. – Вып. 145.
4. Волощук Е. Труды и соблазны Святого Себастиана XX века (три новеллы о художнике Томасе Манне) // Вікно в світ, 1999. - № 2. – с.51-64.
5. Вульфівич Т.Л. Творчество Мопассана. – М., 1962.
6. Гвоздева Г.А. Проблемы стиля: Г. Джеймс и Флобер// Проблемы лексико-стилистического анализа. – М., 1986.
7. Гурдуз А.І. Норвегія – Україна: літературні зв'язки. Кнут Гамсун в Україні сьогодні // Всесвітня література та культура. – 2005, № 5. – с. 29-31.
8. Иващенко А.Ф. Г. Флобер. – М., 1955.
9. Кузнецов Ю. Імпресіонізм в українській прозі кінця XIX – поч. XX ст. – К., 1995.
10. Любимова А.Ф. К вопросу об эпическом начале в романах Г. Уэллса «Машина времени» и «Война миров»// Уч. записки Пермского ун-та. – 1970. - № 241.
11. Малларме С. Из писем к друзьям: Об искусстве поэзии// Лит. учеба. – 1991. – Кн. 5.
12. Мелетинский Е.М. Основные проблемы мировоззрения и творчества Ибсена// Известия АН СССР. Отделение литературы и языка. – Т. 15. – Вып. 3. – 1956.
13. Михальская Н.П. Концепция человека и жанровые структуры в творчестве Герберта Уэллса// Проблемы метода и жанра в зарубежной литературе. – М., 1978.
14. Наливайко Д. Жах і екстаз життя // Всесвіт. – 1989. - №7.
15. Наркирьер Ф.С. Доде // История французской литературы. – Т. 3. – 1959.
16. Новиков В.И. «Песнь о Гайавате» Г. Лонгфелло и романтическая поэтика эпоса// Некоторые филологические аспекты современной американистики. – М., 1978.
17. Нольман М.Л. Шарль Бодлер: Судьба. Эстетика. Стил. – М., 1979.
18. Пронько С.А. Сравнение как стилистический прием в поэме «Песнь о Гайавате» Г. Лонгфелло// Мастерство писателя. – Смоленск, 1975.
19. Ронгонен Л.И. Об источниках «Песни о Гайавате» Лонгфелло// Уч. записки Латв. ун-та. – Т. 87. – 1967.
20. Ромм А.С. Марк Твен и его книги о детях. – М., 1958.
21. Сильман Т. Гергарт Гауптман. – Л.-М., 1958.
22. Степанова Г.А. Поэтология фаустовской культуры. «Закат Европы» Освальда Шпенглера и литературный процесс 1920-1930-х годов. – Днепропетровск, 2013.
23. Литературные традиции в зарубежной литературе XIX-XX вв. – Пермь, 1983.
24. Тамарли Г.И. Чехов и Гауптман: о типологии художественного метода//А.П. Чехов: Проблемы жанра и стиля. – Ростов-на-Дону, 1986.
25. Федоров А.А. Предметно-пространственный мир как средство характеристики главной героини в романе Т. Харди «Тесс из рода д'Эрбервиллей»// Из истории реализма в литературе Англии. – Пермь, 1980.
26. Шалагінов Б. Б. Класики і романтики. Штудії з історії німецької літератури XVIII – XIX століть. – К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2013.
27. Шпренгель П. Юнацький запал? Ставлення Герхарта Гауптмана до Другої світової війни у 1940-1942 рр. // Бріттнахер Г.-Р. та ін.. Пізнавати кордони – переступати кордони – долати кордони. – К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2011. – с.184-224.

6. Інформаційні ресурси

1. www.ae-lib.org.ua
2. <http://chtyvo.org.ua>
3. <https://toloka.to>
4. www.philology.ru
5. www.academia.edu
6. <http://diasporiana.org.ua>
7. <http://poetyka.uazone.net/translate.html>
8. <http://www.ukrcenter.com>
9. www.ilnan.gov.ua
10. www.irbis-nbuv.gov.ua